

imzalanmasından imtina eden fenni mesuller hakkında Kanunun (3194 sayılı İmar Kanunu) 42'nci maddesine göre işlem tesis edilir" hükmü getirilmiştir.

Güneşe Ruhsat Kolaylığı

Yönetmeliğin "Yapı Ruhsatı Gerekmeyen İnşai Faaliyetler" başlıklı 59'uncu maddesine göre; binanın kendi ihtiyacı için yapılacak güneş kaynaklı yenilenebilir enerji sistemleri için yapı ruhsatı aranmayacak. Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamında muvafakat alınması ve taşıyıcı sistemi etkilememek koşuluyla güneş enerjisine dayalı yenilenebilir enerji sistemlerinin kurulumu ruhsata tabi olmayacak. Benzer şekilde binaların en az C sınıfı enerji kimlik belgesi alacağı ve mesleki yeterlilik sertifikalı uygulayıcılar tarafından yapılacak ısı yalıtımı uygulamaları için de ruhsat gerekmeyecek. Ruhsata tabi olmayan enerji verimliliği ve güneş enerjisine dayalı yenilenebilir enerji kaynaklarına ilişkin sorumluluklara ise yönetmelikte "Bunlara ait uygulama projelerinin hazırlanması ve fenni mesuliyetin üstlenildiğine dair taahhütname ile birlikte ilgili idareye sunulması, binanın projesindeki mimari görünüşlere bağlı kalınması ve idaresinden izin alınması zorunludur" ifadeleriyle yer verildi. Yönetmeliğin "Taban Alanı" başlıklı 20'inci maddesine göre ise "güneş panellerinin temel ve kaidesi haricindeki kısımları" taban alanı hesaplamasına dahil edilmeyecek.

Baz İstasyonları Ruhsat Almadan Kurulabilecek

Yönetmeliğin "Elektronik Haberleşme İstasyonları" başlıklı 62'inci maddesine göre; kamuoyunda "baz istasyonu" olarak

bilinen elektronik haberleşme istasyonları, BTK'nın uygun görüşü alınmak kaydıyla ruhsat alınmadan kurulabilecek. Yol, otopark, yaya bölgesi gibi kamuya açık alanların yanı sıra özel binalarda da kurulacak istasyonlar ruhsata tabi olmayacak. Kat maliklerinden izin alınarak, statik proje müellifince hazırlanacak rapor ve BTK'nın uygun raporuyla binalara, görünümünü ve silüeti olumsuz etkilememek ve bina cephelerine 3 metreden fazla yaklaşmamak koşuluyla istasyonlar kurulabilecek.

İstasyonlar, Elektronik Haberleşme Kanunu ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve ilgili diğer mevzuata göre kuruluş izni verilen alanlarda, imar planı kararı aranmaksızın kurulabilecek. Elektronik haberleşme istasyonlarının kurulabilmesi için, elektronik haberleşme hizmetinin gerekleri dikkate alınarak yer seçim belgesinin düzenlenmiş olması, yatayda ve düşeyde gerekli ve yeterli koruma mesafesinin bırakılması, koruyucu tedbirler alınması, tasarımının kent ve yapı estetiği ile uyumlu olması zorunlu olacak.

Büyükşehir sınırları içerisinde, yer seçim belgesi vermeye büyükşehir belediyeleri yetkili kılınırken, "Yer seçim belgesi için gerekli belgelerin eksiksiz olarak idareye teslim edilmesinden ve ücretin ödenmesinden itibaren 20 gün içerisinde verilmeyen yer seçim belgesi verilmiş sayılır" denilerek belediyelerin yetkisi de sınırlandırılmıştır.

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nin tam metnine 3 Temmuz 2017 tarihli Resmi Gazete'den ulaşabilirsiniz. ■

PLANLI ALANLAR İMAR YÖNETMELİĞİ'NE DAVA

EMO Basın- EMO, Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nin, uzmanlık ve faaliyet alanına giren 2 maddesinin hukuka aykırı olduğu iddiasıyla yargı yoluna başvurdu. EMO, yönetmeliğin asansör uygulama projeleri ve elektrik tesisat projelerinde elektronik mühendislerini dışlayan düzenlemeleri ile baz istasyonlarının ruhsat alınmadan kurulmasını öngören hükümlerinin yürütmesinin durdurulması ve iptalini istedi.

EMO'nun yargıya taşıdığı 3 Temmuz 2017 tarih ve 30113 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nin geçici 3. Maddesinin yayımı tarihinde, diğer hükümlerinin ise 1 Ekim 2017'de yürürlüğe girmesi öngörülmüştü. Dava dilekçesinde yapı projeleriyle ilgili 57. Madde'nin 7. Fıkrası'nda asansör uygulama projeleri, 8. Fıkrası'nda da elektrik tesisat projelerinin hangi meslek gruplarınca hazırlanacağına yer verildiği belirtildi. Ancak 7. Fıkra'da asansör uygulama projelerinin elektrik mühendisi veya elektrik elektronik mühendisi ve makina mühendisince birlikte hazırlanması öngörülürken, elektronik mühendislerinin sayılmadığına dikkat çekilerek, şöyle denildi:

"1 Ekim 2017 tarihinde yürürlükten kalkacak olan Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği'nin 57. Madde-

si'nin 5. Fıkrası'nın (ç) bendinde, yapıların elektrik tesisatı içerisinde yer alan asansör projelerinin elektrik ve makine mühendislerince birlikte hazırlanacağı yer almaktadır. Eski Yönetmelikte, elektrik mühendisi unvanı, asansör projelerinde yetkili olan elektrik, elektronik, elektrik-elektronik mühendisleri için genel bir unvan belirlemekte iken, yeni düzenlemede, elektrik mühendisleri ile elektrik-elektronik mühendislerinin yetkili oldukları belirtilmiştir. Düzenleme bu şekilde, asansör uygulama projelerini bugüne kadar yapmakta olan elektronik mühendislerinin yetkilerini ortadan kaldıracak içeriğe sahip olmuştur."

EMO'dan 1 kV altı tesisler Serbest Müşavir Mühendislik (SMM) belgesi alan elektronik mühendislerinin, 4 Kasım 1984 tarih ve 18565 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği kapsamında bulunan etkin değeri 1000 Volt (V) ve altındaki kuvvetli ve zayıf akım tesisleri ile tüm asansör tesislerini projelendirmeye yetkili olduğu belirtildi. EMO'nun 29 Temmuz 2011 tarih ve 28009 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Asansörlere Ait Elektrik Mühendisliği Hizmetleri Yönet-

meligi'nin de elektrik, elektrik-elektronik mühendisleri yanı sıra elektronik mühendislerinin de asansör alanında faaliyet göstermesini öngördüğü kaydedilen dilekçede, yönetmelikteki hukuka aykırılıklar şöyle özetlendi:

57. Madde 7. Fıkra: Yapıların elektrik tesisatlarının tümü, 1 kV altı tesisler kapsamında yer almaktadır ve bu alanda elektronik mühendisleri almış oldukları eğitim çerçevesinde yetkili bulunmaktadır. EMO tarafından SMM belgesi düzenlenmiş olan elektronik mühendisleri ile elektronik mühendisleri, belgesi kapsamındaki mühendislik hizmetlerini yapabilmektedirler. Dava konusu Yönetmelik düzenlemesi, "elektrik mühendisi" unvanını genişleterek "elektrik-elektronik" mühendisi unvanını da Yönetmeliğe eklemiştir. Bu düzenleme eksiklik taşımakta olup, asansör uygulama projelerini elektronik mühendislerinin de yapabileceklerinin maddeye eklenmesi gerekmektedir. Eksik düzenleme nedeniyle fıkroda yer alan "elektrik mühendisi veya elektrik elektronik mühendisi ve makina mühendisince birlikte hazırlanan asansör uygulama projeleridir" cümlesinin iptali gerekir.

Ayrıca tüm teknik düzenlemelerde elektrik tesisatının bir parçası olarak yer alan asansör tesisatının, elektrik tesisatının bir parçası olması nedeniyle "elektrik tesisat projesi" tanımı içerisinde yer alması gerekirken, "mekanik tesisat projesi" tanımı içerisinde yer alması teknik gereklilikler ile de hukuka aykırılık taşımaktadır.

57. Madde 8. Fıkra 1. Cümle: Elektrik tesisat projesinin elektrik veya elektrik-elektronik mühendisince hazırlanacağı belirtilirken, yetki sahibi elektronik mühendisleri dışarıda tutulmuştur. Elektronik mühendisleri ile elektronik ve haberleşme mühendisleri, Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği kapsamında elektrik tesisat projelerini yapmaya yetkilidirler. EMO Serbest Müşavir Mühendislik Hizmetleri Yönetmeliği kapsamında kendilerine SMM belgesi düzenlenmiş olan mühendisler bu alanda faaliyet göstermekte olup, yetkili mühendislerden bir kısmının yetkilerinin ortadan kaldırılmasına neden olacak bir düzenleme yapılmıştır. YEST olarak tanımlanan Yapı Elektronik Sistem ve Tesisatları Yönetmeliği kapsamında yer alan sorumluluklar da elektrik iç tesisleri kapsamında olduğundan Elektrik İç Tesisler Yönetmeliği içerisinde yer almaktadır. Bu nedenle iç tesisat projelerinin hazırlanma işinin elektronik mühendisleri tarafından da yapılması gerekmektedir ve uygulama da bu şekildedir. Eksik düzenleme nedeniyle 1. cümlelerin iptali gerekir.

57. Madde 15. Fıkra (1. ve 2. cümle): Yapılara ilişkin elektrik, telefon ve doğalgaz tesisat projelerinin inşaat ruhsatı alınması sırasında aranmayacağı ancak yapı ruhsatının verildiği tarihten itibaren temel betonu dökülmeden önce ve en fazla 30 gün içinde ruhsat vermeye yetkili idareye verilmesini öngören düzenleme, İmar Yasası'na açıkça aykırıdır. İmar Yasası'nın 22. Maddesi'ne göre ruhsat vermeye

yetkili idareler tarafından ruhsat düzenlenebilmesi için yapılacak başvuru sırasında mutlaka elektrik ve tesisat projelerinin bulunması zorunludur. Aksi halde ilgili idare tarafından eksikliği tamamlanması istenecek, bu eksikler giderildikten sonra yapı ruhsatı düzenlenebilecektir. Dava konusu düzenlemenin bir benzeri 3 Nisan 2012 tarih ve 28253 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 2. Maddesi ile Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği'nin 5. Maddesine eklenen (ç) bendinde yer almıştır. Düzenlemenin iptali için açtığımız davada, Danıştay 6. Daire'nin 2012/2940 E. 2015/7267 K. sayılı ve 8 Aralık 2015 tarihli kararıyla iptal kararı verilmiştir.

62. Madde 1, 2, 3. Fıkralar: Düzenleme ile elektronik haberleşme istasyonlarının imar planı kararı aranmaksızın ve ruhsat alınmadan, yalnızca Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun (BTK) uygun görüşü ile kurulabileceği öngörülmüştür. Buna göre istasyonlar BTK görüşü dışında kamu idarelerinin onay vb. işlemine gerek duyulmadan, mülkiyet sahibinin muvafakatiyle yapılabilir hale gelmektedir. 3194 sayılı İmar Yasası'nın 5. Maddesi'nde "yapı" tanımı "Yapı; karada ve suda, daimi veya muvakkat, resmi ve hususi yeraltı ve yerüstü inşaatı ile bunların ilave, değişiklik ve tamirlerini içine alan sabit ve müteharrik tesislerdir" şeklinde yapılmıştır. Yasanın 20. Maddesi'nde yapının; kuruluş ve kişilerce kendilerine ait tapusu bulunan arazi, arsa ve parseller ile kurum ve kuruluşların vermiş oldukları tahsis veya irtifak hakkı tesisi belgeleri ile imar planı, yönetmelik, ruhsat ve eklerine uygun olarak yapılabileceği; 21. Maddesi'nde ise Kanun kapsamına giren bütün yapılar için (26. Madde'de belirtilen istisna dışında) belediye veya valiliklerden yapı ruhsatı alınması mecburi olduğu hüküm altına alınmıştır. Elektronik haberleşme tesisleri de İmar Yasası kapsamında tanımlanan yapı kavramı içerisinde yer almaktadır. Bu tesislerin imar planı ve ruhsat aranmaksızın yapılabileceğine dair düzenleme getiren Yönetmelik hükmü açıkça hukuka aykırılık taşımaktadır. Bu nedenlerle, Yönetmeliğin 62. Maddesi'nin 1. Fıkrası'nda yer alan "ruhsat alınmadan", 2. Fıkrası'nda yer alan "ruhsat alınmadan" ve 3. Fıkrası'nda yer alan "ve imar planı kararı aranmaksızın" ibarelerinin iptali gerekir. ■

